

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/52/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123210521
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8123210521.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a členov senátu JUDr. Elišky Har Tzvi a JUDr. Moniky Tobiašovej, v právnej veci navrhovateľky: X. T., narodená XX.XX.XXXX, bytom M. XX, B., proti povinnému z platenie výživného: B. T., narodený XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/X, P. nad Y. - N. Z., J. L., o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní povinného z platenia výživného proti rozsudku T. súdu Prešov č.k. 24Pc/18/2023 - 104 zo dňa 13.09.2024, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I., III., IV..
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je zmena výšky výživného - zvýšenie výživného zo strany povinného z platenia výživného (ďalej aj ako „otec“). Oprávnená je dcérou povinného a žiadala zvýšiť výživné zo sumy 110 € na sumu 200 € mesačne od 01.11.2023 s poukazom, že došlo k zmene jej životných oprávnených potrieb, jej výdavky sa výrazne navýšili, stala sa študentkou Z.túdia na U. N. v Z., fakulta W. J. a R..

2. Povinný z platenia výživného vo vyjadrení k návrhu súhlasil so zvýšením výživného na sumu 170 €. Uviedol, že od 01.01.2024 nie je zamestnaný. Ukončil svoju pracovnú činnosť opatrovateľa v I. z dôvodu, že dostal výpoveď. Dlhodobu má zdravotné problémy.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 24Pc 18/2023 - 104 zo dňa 13.09.2024 rozhodol tak, že:

„I. M e n í rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 30P/248/2020 - 44 zo dňa 22.11.2021 v časti výživného na navrhovateľku tak, že zvyšuje výživné zo strany B. T., nar. XX.XX.XXXX na navrhovateľku X. T., nar. XX.X.XXXX zo sumy 110 eur na sumu 200 eur za obdobie od 01.01.2024 do 31.5.2024.

II. V prevyšujúcej časti návrh na zvýšenie výživného z a m i e t a.

III. Dĺžné výživné vo výške 450 eur p o v o l u j e otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty splátok.

IV. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.“

4. Súd svoje rozhodnutie vo vzťahu k zmene výšky výživného za obdobie od 01.01.2024 do 31.05.2024 odôvodňuje tým, že v danom prípade nepochybne došlo na strane navrhovateľky k zmene pomerov, keďže od poslednej úpravy výživného (november 2021) uplynuli takmer 3 roky a navrhovateľka začala študovať v Z. na vysokej škole. V dôsledku štúdia mimo miesta jej bydliska jej vznikli náklady na ubytovanie, cestovanie i zvýšené náklady v súvislosti so stravovaním. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka študuje dennou formou, nie je v jej schopnostiach a možnostiach sa zamestnať, čím by dokázala sama aspoň čiastočne vykrývať svoje náklady spojené so štúdiom a živobytím. Z výpovede otca pred dožiadaným súdom vyplýva, že v období od januára do mája pracoval ako ošetrovateľ v I. (táto skutočnosť vyplýva tiež z prepúšťacej správy W. nemocnice P. nad Y., kde je uvedené, že otec pracuje ako ošetrovateľ v I.). V danom období otec podľa vlastných slov dosahoval príjem okolo 1500 eur mesačne. Následne utrpel mozgovú príhodu a bol hospitalizovaný a v súčasnej dobe je nezamestnaný. Z prepúšťacej správy zároveň vyplýva nepriaznivý jeho zdravotný stav. Súd poukazuje na to, že aj v čase vydania pôvodného rozsudku, ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 110 eur mesačne mal nepriaznivý zdravotný stav a súčasne bol tiež nezamestnaný. Súd niekoľko krát vyzval otca, aby preukázal výšku svojho príjmu, či už predložením výplatných pások alebo dokladom o poberaní nemocenských dávok alebo iných dávok, avšak otec na tieto výzvy súdu nereagoval. Súčasne súdu nepreukázal, že jeho zdravotný stav úplne vylučuje možnosť akéhokoľvek zamestnania sa, alebo má len zníženú schopnosť vykonávať prácu. Súd z uvedeného dôvodu vychádzal z obsahu spisu a výpovedí účastníkov, pričom má za to, že za obdobie január až máj 2024 bolo dôvodným zvýšenie výživného na navrhovateľku zo sumy 110 eur na 200 eur mesačne, keďže v tomto čase otec dosahoval príjem cca 1500 eur mesačne a v prevyšujúcej časti súd návrh na zvýšenie výživného zamietol. Súd vychádzal z toho, že aj keď na strane navrhovateľky vzrástli jej životné náklady, otec je v súčasnej dobe nezamestnaný a zároveň má obmedzenú pracovnú schopnosť. Navrhovateľka uviedla, že otec jej výživné v pôvodnej výške 110 eur za obdobie január až máj 2024 uhradil, preto dlh, ktorý tak za uvedené obdobie vznikol predstavuje sumu 450 eur (5 x 90 eur). Súd povolil otcovi splácať dlžné výživné v sume 450 eur v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným 110 eur až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že v prípade neuhradenia splátky dlžného výživného riadne a včas dôjde k strate výhody splátok.

5. Súd právne svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 2, 3, 4, 5, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, § 78 ods. 3 Zákona o rodine

6. O trovách konania rozhodol podľa § 52 civilného mimosporového poriadku.

III. Obsah odvolania a vyjadrení k odvolaniu

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie povinný z platenia výživného. V odvolaní poukazuje na to, že v mesiaci máj utrpel mozgovú porážku, lekársku správu súdu zaslal. Je evidovaný na úrade práce a je bez príjmu. Čaká na invalidný dôchodok. V lekárskej správe bol zdokumentovaný jeho zdravotný stav, súd na to neprihliadal a výživné zvýšil na sumu 200 € mesačne. Počas doby 8 týždňov bol v nemocnici, dcéra o neho nejavila záujem. Navrhuje, aby súd znížil výživné na sumu 110 € mesačne.

8. K odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá navrhuje potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny. Študuje na plný úväzok. Poukazovala na to, že zrejme nepochopil povinný, že iba do júna 2024 má platiť výživné v sume 200 € mesačne a od júna 2024 mu ostáva platiť výživné v sume 110 € ako predtým.

9. Povinný vo svojom vyjadrení uvádza, že nemá z čoho platiť výživné, bol v nemocnici, odišiel rovno do väzenia, bol dlžný 860 € a rovno to zaplatil. Požaduje rozhodnutie a žiada o zníženie výživného na 90 €.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, protiktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods.

2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v jeho napadnutom rozsahu .

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 383 CSP odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

13. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, pretože jeho argumentácia bola vecne správna. Má za to, že všetky dôvody, ktoré odvolateľ uvádza v odvolaní, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tvoria jeden celok. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci a nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov odchyliť. Rozsudok v napadnutej časti považuje odvolací súd za vecne správny.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky, za daných skutkových okolností, na zvýšenie výživného za obdobie ako ho stanovil súd alebo pre zamietnutie návrhu aj v tejto časti (výrok I.). Odvolateľ nesúhlasí so stanovenou výškou výživného, poukazuje na svoj zdravotný stav a skutočnosť, že je bez príjmu a zaevidovaný ako uchádzač o zamestnanie.

16. V prvom rade správne súd vyhodnotil, že navrhovateľka je stále osobou oprávnenou z výživného a je odkázaná na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodičov. Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ustanovenie § 230 CSP i ustanovenie § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“). CSP v uvedenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka *res iudicata* - veci rozhodnutej). CMP však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať, konkrétne ust. § 121 CMP, ktoré umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa zmenili pomery. Za zmenu pomerov možno považovať okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie rozsahu vyživovacej povinnosti (zásada „*rebus sic stantibus*“).

17. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu na zvýšenie výživného je nielen to, či sa výrazne, trvalo, nie krátkodobo alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom.

18. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolací súd uvádza, že za situácie takto zisteného skutočného stavu veci možno konštatovať, že zvýšenie výživného zodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľky, odvolateľ nenamieta zistené oprávnené výdaje navrhovateľky ale svoju neschopnosť platiť výživné vo výške 200 eur mesačne s poukazom na svoj zdravotný stav a nedostatok príjmu. Predmetom prieskumu sa stalo posúdenie dôvodnosti navýšenia výživného za obdobie od 1.1. 2024 do

30.5. 2024 a výška primeraného výživného, ktorá by rovnako zodpovedala možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča, otca.

19. Posudzovaný nárok na výživné bol odôvodnený štúdiom navrhovateľky na vysokej škole a jej výdavkami spojenými s týmto štúdiom ako aj s inými oprávnenými výdavkami na stravu, ošatenie a pod. Navrhovateľka preukázala navýšenie výdavkov na výživu a výdavky spojené so štúdiom a s bývaním. Na týchto výdavkoch sa má podieľať aj jej otec platením výživného.

20. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd zvýšil výživné zo strany povinného otca na sumu 200 € mesačne len za obdobie od 01.01.2024 do 31.05.2024 a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Oprávnená podala návrh s poukazom na to, že povinný pracuje v I., jeho príjem oproti pôvodnej úprave sa zvýšil a predovšetkým sa zvýšili aj jej náklady súvisiace s nástupom na vysokú školu. Pokiaľ poukazuje odvolateľ na to, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť stanovené výživné a dostáva ho to do nepriaznivej životnej situácie, keďže má zdravotné problémy, je bez príjmu a nie je schopný zvýšené výživné platiť, je potrebné uviesť nasledovné.

21. Súd prvej inštancie sa dôsledne vyrovnal so zistením schopnosti a možnosti povinného rodiča. Zistil, že počas skúšobnej doby bol skončený pracovný pomer s povinným, a to so spoločnosťou B. F. B.. Zároveň súd zisťoval jeho zdravotný stav, zabezpečoval si správy od ošetrovúcich lekárov, W. W. O., ako aj prepúšťacie správy z krajskej zdravotnej nemocnice v P. nad Y.. Rozhodné je, že v danom prípade súd odôvodňuje zvýšenie výživného správne s poukazom na zvýšené oprávnené potreby plnoletej, ale vychádza aj zo zistení, že povinný v období od januára do mája 2024 pracoval ako ošetrovateľ v I., pričom táto skutočnosť vyplýva aj z prepúšťacej správy W. nemocnice v P. nad Y., kde je uvedené, že pracoval ako ošetrovateľ v I.. Nakoniec dané skutočnosti nepopiera ani povinný sám uviedol, že v rozhodnom období poberal príjem vo výške 1500 € mesačne. Z lekárskej správy vyplýva, že má nepriaznivý stav, pričom poukazuje súd na to, že aj v čase pôvodného rozhodovania o výživnom v konaní vedenom pod spisovou značkou 30P 248/2020 bol jeho zdravotný stav nepriaznivý a bol súčasne nezamestnaným. Je potrebné tiež poukázať na to, že súd opakovane vyzýval povinného, aby preukázal výšku príjmu v požadovanom rozhodnom období, pričom súd správne vychádzal už z deklarovaneho príjmu povinného v období od 01.01.2024 do 31.05.2024, kedy sám konštatoval príjem vo výške 1500 € mesačne.

22. Vzhľadom na tvrdený príjem povinného a preukázané zvýšené výdaje na výživu oprávnenej súdom stanovená výška vo výške 200 € mesačne predstavuje necelých 16 % z príjmu povinného v rozhodnom posudzovanom období.

23. Vo vzťahu k tvrdeniam odvolateľa, že je zaevidovaným uchádzačom, je bez príjmu, bez zamestnania v súčasnom období je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie sa zaoberal posudzovaním jeho schopnosti a možnosti iba v období, keď príjem otec dosahoval zo svojho zamestnania v I..

24. Vo vzťahu k výroku III. napadnutého rozsudku vychádza odvolací súd z námietok otca o jeho neschopnosti platiť bežné výživné a teda aj dlžné výživné.

25. Zameškané výživné plní satisfakčnú funkciu, ktorou by malo byť mal. dieťa kompenzované za obdobie, počas ktorého bolo aj napriek dostatočným príjmovým pomerom otca ukrátené na svojom práve podieľať sa na jeho životnej úrovni. Pokiaľ odvolateľ argumentuje, že súd nerozhodol o splácaní dlhu v iných splátkach a jeho rozhodnutie vytvorí hrozbu exekučného a trestného konania daná námietka neobstojí. Súd pristupuje v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) k možnosti povoliť splácať dlh ako k výnimočnému riešeniu. Súd prvej inštancie s prihliadnutím na okolnosti danej veci citlivo pristúpil k poskytnutiu možnosti otcovi platiť dlžné výživné v splátkach. Odvolací súd skúmal existenciu dôvodov pre priznanie inej výšky než určil súd. Pri posudzovaní existencie podmienok pre poskytnutie inej výšky dospel k záveru, že vzhľadom na výšku dlžného výživného a dobu ktorá už uplynula od vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie je v možnostiach a schopnostiach povinného rodiča zabezpečiť danú sumu pre zaplatenie dlžného výživného pre oprávnenú v mesačných splátkach vo výške 50 eur. Odvolací súd nespochybňuje situáciu na strane otca ale je potrebné zdôrazniť, že potreby oprávnenej sa podstatne navýšili od poslednej úpravy, je odkázaná na výživu svojich rodičov. Zaplatenie dlžného výživného v tejto sume a vzhľadom na

dobu ktorá uplynula od vyhlásenia rozsudku neohrozí zabezpečenie nevyhnutných potrieb povinného otca.

26. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na zmenu svojich pomerov v súčasnosti (po 31.5.2024) je oprávnený podať návrh na zmenu súdom určeného výživného. Predmetom prieskumu pred odvolacím súdom bola vecná správnosť záverov súdu o zvýšení výživného za obdobie od 1.1.2025 do 31.5.2025.

27. Za daného stavu odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vo výrokoch I., III., IV..

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

29. Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).